

Позиція АМКУ щодо відміни торгів за предметом «охоронні послуги», якщо об'єкт охорони визначений Постановою № 975

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 975 (далі — Постанова № 975) затверджено категорії об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах. Також встановлено, що:

у разі відповідності категоріям, затвердженим цією постановою, такі об'єкти охороняються органами поліції охорони на договірних засадах;

охорона бюджетних установ (організацій) здійснюється органами поліції охорони на договірних засадах у межах асигнувань, передбачених у державному бюджеті на утримання таких установ (організацій).

У публікації порталу RADNUK.COM.UA «Постанова № 975 та які замовники підлягають охороні органами поліції» ми визначились, що зазначені у Постанові № 975 об'єкти та замовники повинні охоронятися саме органами поліції охорони, а така закупівля, якщо вартість предмета закупівлі перевищує 100 тисяч гривень, має здійснюватися без використання електронної системи закупівель з підстави абзацу 4 підпункту 5 пункту 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості), тобто за відсутності конкуренції з технічних причин.

У статті «Коли охоронні послуги закуповуємо без відкритих торгів: практика ДАСУ» опрацьовано думку органу фінансового контролю щодо цього ж питання, яка співпадає з думкою, викладеною у вищезгаданій публікації. У своєму висновку ДАСУ наголосила на неправомірності оголошення процедури закупівлі відкриті торги та порушенні Постанови № 975, оскільки об'єкт охорони визначений цією постановою.

Та чи підтримує таку думку орган оскарження? Розглянемо позицію Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія), щоб це дізнатися.

Рішення Комісії від 26.01.2024 № 1658-р/пк-пз, закупівля № UA-2023-12-16-001796-а.

Обставини розгляду скарги

Замовник, що є бюджетною установою – департаментом освіти і науки, оголосив процедуру закупівлі відкриті торги за предметом закупівлі: код ДК 021:2015 – 79710000-4 — Охоронні послуги (послуги зі спостереження за об'єктами, обладнаними ручними системами тривожної сигналізації «тривожна кнопка», за допомогою пульта централізованого спостереження з оперативним виїздом наряду охорони). Наведені послуги повинні надаватись закладам освіти.

Позиція скаржника

Вважаючи процедуру закупівлі неправомірно оголошеною, скаржник просив Комісію зобов'язати замовника відмінити закупівлю. Скаржник наголошує, що під час проведення процедури закупівлі категорії об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах, з Постанови № 975 доповнено пунктом 19 щодо закладів освіти державної та комунальної форми власності, яким, за твердженням скаржника, є замовник. Тобто такі заклади освіти є об'єктом охорони виключно для поліції охорони. Тим самим замовник не може укласти договори на охорону державних та комунальних закладів освіти з суб'єктами охоронної діяльності, що не є органами поліції охорони.

Позиція Комісії

Відповідно до пунктів 1 та 7 Порядку забезпечення охорони об'єктів органами поліції охорони на договірних засадах, затвердженого постановою Кабміну від 14.12.2022 № 816, цей порядок встановлює механізм забезпечення охорони об'єктів, що належать до категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах, затверджених Постановою № 975.

У разі проведення процедури публічної закупівлі надання послуг з охорони забезпечення

охорони об'єктів органами поліції охорони на договірних засадах здійснюється згідно із законодавством України.

Беручи до уваги наведені норми та положення [Постанови № 975](#), Комісія дійшла висновку, що Постанова № 975 не містить інформації, що зазначені в ній категорії об'єктів державної форми власності та сфери державного регулювання підлягають охороні саме виключно органами поліції охорони на договірних засадах, а тому постановила відмовити в задоволенні скарги.

Коментар

За такої позиції органу оскарження можна зробити висновок, що АМКУ не вбачає в таких обставинах відсутність конкуренції з технічних причин. Крім того, ми бачимо, що ця позиція дещо відрізняється від позиції органу фінансового контролю, про що згадано вище.

Але все ж таки Постановою № 975 не виключається можливість укладення прямого договору без використання електронної системи закупівель в межах виключення за [абзацом 4 підпункту 5 пункту 13 Особливостей](#). Для забезпечення вимог пункту 13 Особливостей замовнику стане в пригоді [шаблон обґрунтування підстави для здійснення закупівлі за пп. 5 п. 13 Особливостей: відсутність конкуренції з технічних причин](#) порталу [RADNUK.COM.UA](#).

Звертаємо вашу увагу на практику суду, з якою можна ознайомитися у матеріалі [“Чи зобов'язаний замовник згідно з Постановою № 975 закуповувати охоронні послуги виключно відповідно до пункту 13 Особливостей: судове рішення”](#). Суд постановив, що заборони на укладення органам місцевого самоврядування договорів на охорону приміщень з іншими суб'єктами охоронної діяльності норми постанови Кабінету Міністрів України № 975 не містять. Застосування абзацу 4 підпункту 5 пункту 13 Особливостей є правом, а не обов'язком замовника. Так, суд задовольнив позов замовника до Держаудитслужби та визнав висновок моніторингу щодо неправомірного обрання процедури закупівлі відкриті торги з особливостями за предметом закупівлі “Охоронні послуги” неправомірним.

Читайте також публікації:

[«Типові помилки замовників під час закупівлі послуг зі встановлення/обслуговування пожежної сигналізації. Узагальнена практика АМКУ»;](#)

[«Практика ДАСУ щодо підтвердження наявності в учасника процедури закупівлі працівників відповідної кваліфікації»;](#)

[«Продовження строку дії договору про закупівлю робіт: чи можливо та як оформити?».](#)